

[0324]

ONBIKENDE MIDFRYSKE SKRIUWERS (X)

21. *T. van Slooten L. S.* (L. S. = *Literarum Studiosus*?) skriuwt om 1786 hinne in fjouwerrigelig ferske (*Hoa soemen 't hijer oijt better krije*) oan 'e studintekastlein *Aan Mulder* yn dy syn *Album Amicorum* ($\pm$ 1786F). Yn it matrikel fan de frentsjerter akadeemje fine wy de skriuwer fan it ferske op 20 septimber 1784 wer as *Tammo van Slooten Ternaarda Frisius*.

Yn it ternaerder doopboek komt er foar as „Tamme Jans S: van Mr. Jan van Sloten", berne op 26 desimber 1766, doopt op 25 jannewaris 1767. Tamme Jans van Sloten wie in soan fan *Jan van Sloten* en *Jattje Kornelis*, dy't op 3 oktober 1762 yn Ternaerd trouwen („beide te Ternaard").

Jan van Sloten hat „meester chirurgijn" west ¹⁾. Syn heit moat hast wol Tamme hiten ha (hy wurdt yn 1806 I.T. van Slooten neamd ²⁾), en syn mem nei alle gedachten Sytske (dat is de namme fan syn dochter, wylst syn skoanmem Tryntsje hiet; sjoch hjirûnder). Dy omstannichheden, kombinearre mei de

1) Ternaerder doopboek 19 maeije 1765, en lidmateboek 1767; cf. akten fan forstjerren fan Jatje Cornelis en Cornelis Jans van Slooten (Westdongeradiel, 20-6-1818 en 26-3-1819).

2) Houlikskontrakt fan Tammo Tammerus van Slooten en Anna Barbara Iacoba van Trojen fan 30 july 1806, op Gemeente-archyf yn Grins.

skaeinamme Van Sloten, lykje ús in ôfdwaende biwiis ta, dat Jan van Sloten deselde wêze moat as de *Jan*, dy't op 6 april 1738 yn *Sleat* doopt is as soan fan „*Tamme Evers* schoenmaker". It âldste bern dat wy fan Tamme Everts foun ha yn it doopboek fan *Sleat*, is Tjerk, dy't dêr op 23 augustus 1733 doopt waard as bern fan *Tamme Everts mr. schoenmaker en Sytske Tjerks*. Yn 1780 fine wy, allyksa yn *Sleat*, op 1 maart it forstjerren fan Tamme Everts en op 13 maart de dea fan Sytske Ians "Huysvrouw van Tamme Everts" ¹⁾. En dêrmei ha wy de âlden fan Jan (Tammes) van Sloten thúsbrocht as *Tamme Everts* mr. skuonmakker yn *Sleat* en *Sytske Tjerks* (of miskien *Jans*).

Syn frou, *Jattje Kornelis*, is doopt op 11 maeije 1733 yn Wierum as dochter fan *Cornelis Pijlters*, in „landbouwer", dy't ek wol "ontvanger" en "dorpregter" neamd wurdt ²⁾, en *Trijntie Ruurds* ³⁾; hja troude earst op 2 juny 1754 yn Ternaerd mei *Jacobus Haringhoek* („beide te Ternaard"). Jacobus Haringhoek hat krekt as syn heit Samuel "heelmeester te Ternaard" west, en forstoar yn 1762 sonder bern nei to litten. De chirurgyn Samuel Haringhoek wie in soan fan ds. Matheus Haringhouk (dy't fan 1683 oant 1712 yn Nes-Wierum stien hat ⁴⁾ en dêr yn 1716 forstoarn is), en sadwaende in bernsbern fan de bolserter Samuel Haringhouk, de útjower fan Gysbert Japiks syn Rymlerye fan 1668 ⁵⁾. Jan van Sloten liket yn 1762 net allinne it birop, mar ek de frou fan syn forstoarne foargonger Jacobus Haringhoek oerkrige to hawwen.

Wy komme yn it ternaerder doopboek noch trije bern fan Jan van Sloten tsjin: *Kornelis* (berne 18 july, doopt 14 aug. 1763), *Sijtske* (berne 4 maeije, doopt 19 maeije 1765), en wer in *Kornelis* (berne 7 juny, doopt 16 juny 1776). Yn 1767 waerden yn Ternaerd lidmaet "op geloovsbelydenis": *Jan van Sloten Mr. Chirurgijn en desselvs huisvrouw Jatje Cornelis*. Under it houlikskontrakt fan har soan Tammo en syn twadde frou fan 30 july 1806 wurde I.T. van Slooten en Iattie Kornelis neamd as "dedingslieden"; hja hawwe it kontrakt ûndertekene yn Ternaerd op 21 july ⁶⁾. Jatje Kornelis is op 18 juny 1818 yn Ternaerd forstoarn; hja wie doe al widdou ⁷⁾. Jan van Sloten moat tusken 1806 en 1811 stoarn wêze; yn de westdongeradielster akten fan forstjerren fan 1811 oant 1818 komt er net foar. *Kornelis J. van Sloten* troude yn Ternaerd op 20 maeije 1798 mei *Antje Teunis (Rinsmz)*; hy wurdt ûnder it houlikskontrakt fan 1806 neamd as „sibbe voogd" oer de onmounige bern út Tammo Tammerus van Slooten syn earste houlik ⁶⁾, en hy forstoar yn Ternaerd as „landbouwer" op 25 maart 1819 ⁸⁾.

1) De oare bern fan Tamme Everts yn it doopboek fan *Sleat* binne: Baukjen (doopt 28-8-1735, en troude yn *Sleat* mei Cornelus Reinders de Koe 2-1-1763), Evert (doopt 18-4-1740 en ferstoarn 20-1-1772, ek yn *Sleat*), en Sjoukjen (doopt 8-11-1744).

2) Doopboek Wierum 10 desimber 1730 en 11 maeije 1733; cf. noat 7.

3) Yn 'e akte fan forstjerren fan Jatje Cornelis (Westdongeradiel 20-6-1818) wurdt de mem oantsjut as "Tryntje . . ."; yn it lidmateboek fan Wierum is lykwols sprake fan "Trijntie Ruurds Huijsvrouwe van Kornelis Pijlters" („op lichtmis 1725. aang.").

4) Romein, Naamlijst, p. 548.

5) J.H. Halbertsma, Hulde II, p. 382. Halbertsma hat it oer *Jotje* Cornelis (dat wol tichter by de útspraak komme sil as *Jatje*), en neamt har de "overgrootmoeder der vrouw van mijn vriend R. Posthumus"; hja wie lykwols de beppe fan Sytske van Sloten. Cf. R.S. Roarda, Haringhouck-Siersma yn Earebondel Dr. G.A. Wumkes, s. 144.

6) Ferlykje side 65, noat 2.

7) Westdongeradiel, akte fan forstjerren fan Jatje Cornelis (20-6-1818).

8) Westdongeradiel, akte fan forstjerren fan Cornelis Jans van Slooten (26-3-1819).

Nei syn berte yn Ternaerd yn 1766 fine wy *T. van Slooten* foar it earst wer yn it album fan it ljouwerter gymnasium ¹⁾: yn 1780, Kal. Novemb., wurdt er neamd by de learlingen fan de classis tertia (yn de classis infima en de classis secunda fine wy him net); in jier letter siet er yn de classis conrectoris, en yn 1782, kal. Novemb., yn de classis rectoris; yn 1784, Kal. Sextil., komme wy him dêr foar it lêst tsjin; hy hearde doe by de trije "promoti". Op 20 septimber 1784 waerd er oan 'e frentsjerter akadeemje ynskreaun as „Tammo van Slooten Ternaarda Frisius"; it fryske ferske oan Aan Mulder, dat er yn syn frentsjerter stúdzjetiid skreaun ha moat, ha wy yndertiid ±1786 datearre, faeks hat er it skreaun, doe't er út Frentsjer weigie, miskien dus wol yn 1787, hwant op 12 oktober 1787 waerd „Tammo van Slooten, Tonnawerda Frisius" ynskreaun yn it grinzer album studiosorum. Yn Grins moat er op 5 july 1792 promovearre wêze; yn 'e list fan grinzer promoasjes fine wy op dy datum: "Tammo Tammerus van Slooten, van Ternaard in Friesland. Theses. Med. ²⁾).

Op 1 april 1795 waerden yn Engelbert "in den huiwelijken staat bevestigt *Tammo Tammerus Van Slooten*, Medicinae Doctor te Oostwold en *Dorothea Alagonda Oomkens* van Engelbert, voorzien met eene attestatie van Oostwold". Yn *Oostwold* wie it houlik op 1 maart 1795 foar de earste kears proklamearre, dêr waerd Tammo Tammerus van Sloten karakterisearre as "med: doct: alhier geboortig van Ternaard in Friesland", en fan Dorothea Alagonda Oomkens wurdt sein, dat se is „geboortig en woonachtig te Engelbert". Hja wie dêr berne op 23 maart en doopt op 26 maart 1769 as dochter fan "Pastor Gerhardus Oomkens en Gerhardina Hajolina Oomkens Gebooren Piërius". Har houlik mei Van Slooten moat bifêstige wêze troch har broer Omius Jan Oomkens, dy't yn 1795 yn Engelbert stie as doomny.

As bern út dat houlik ha wy yn it doopboek fan Oostwold foun: *Gerardina Haiolina* (berne 9 novimber en doopt 22 novimber 1795) en *Sytske* (berne 15 april en doopt 23 april 1797). De húshâlding moat om 1798 hinne nei *Wildervank* forfearn wêze, hwant op 26 septimber 1798 kaem as lidmaet fan Oostwold mei attestaesje oer nei Wildervank: "Dorothea Alegonda Oomkens Huisvr. van den Hr. Dr. Medic: Tammo Tammerus van Slooten". Yn Wildervank waerden doopt har bern : *Gerhardus* (april 1799), *in dochter* (doopdatum en namme net mear to sjen, berne 30 oktober 1801) en *Gerhardina Hajolina* (berne 19 juny en doopt 30 juny 1804). Dorothea Alagonda Oomkes is to hôf brocht yn Wildervank op 31 augustus 1804 ³⁾.

Op 29 novimber 1805 waerd Van Slooten yn Wildervank oannommen as lidmaet "op belydenis des Geloofs". Hy troude foar de twadde kear yn Wildervank mei *Anna Barbara Iacoba van Trojen* fan Grins (doopt 26 jannewaris 1770 yn Grins as dochter fan Gerrit van Troijen en Magdalena Catharina van

1) Op Gemeente-archyf, Ljouwert.

2) Lijst van Promotiën, efteryn: Album Studiosorum Academiae Groninganae, uitgegeven door het Historisch Genootschap te Groningen. Groningen, 1915. By de Theses fan Van Slooten stiet as noat: Deze promotie wordt niet vermeld in het liber promotionum, doch wêl in de Acta Senatus.

3) Bylage houliksakte fan Rinse Posthumus en Sytske van Sloten (Ternaerd 31 maeije 1816, nr. 9).

Oostbroek). It houlik is to finen yn 'e ûndertrouboeken fan 'e stêd Grins ¹⁾ ûnder de datum 19 july 1806 "ingevolge aantekening van I: G: Oosterbeek Pred: in de Wildervank in dato den 18 Iuly 1806"; yn de marge stiet: "attest. afgegeven den 7. Aug: 1806", op it grinzer gemeente-archyf is fierder noch in houlikskontrakt fan 30 july 1806. As bern út dat houlik binne yn Wildervank doopt: *Magdalena Catharina* (berne "20 van hooimaand" en doopt "20 van Oogstm." 1809), *Jan Kornelius* (berne 28 maeije en doopt 23 juny 1811) en *Etje* (of *Eltje*?) *Tammerus* (berne 23 jann. 1813 en forstoarn 29 maart 1813).

Tammo Tammerus van Slooten liket wol ridlik bigoedige west to hawwen; by it houlikskontrakt fan 30 july 1806 stiet de oantekening: „Voor af verklaerden Bruidegom en Bruid onder praesentatie van Eede haere begoedheid te behoren in de Classe van vyf tot Tien Duisend gls.". Op de gearkomste fan de "participanten van de Wildervank" fan 31 desimber 1814, waerd T.T. van Slooten as nije "dijkrichter" keazen. Dy participanten moasten de forlaetsrjochten fan it forlaet, dat tsjintwurdich op 'e skieding fan 'e gemeenten Veendam en Wildervank leit, biheare. Van Slooten liet syn ein, sa to sjen, net gau slûpe, hwant ûnder de gearkomsteforslaggen fan 1815 stiet twa kear in krityske oantekening "ter elucidatie" fan T.T. van Slooten. Op 1 novimber 1841 stiet syn hantekening foar it lêst yn it Resolúsjeboek ²⁾.

Op 5 april 1844 is yn Wildervank (no. 110) forstoarn: „Tammo Tammerus van Slooten oud ruim zevenenzeventig jaren, van beroep Medicinæ doctor, laatst gewoond hebbende te Wildervank, geboren te Ternaard, eheman van Anna Barbara Iacoba van Trojen, eerst gehuwd geweest met Dorothea Alagonda Oomkens. Zoon van Ian van Slooten en Jattje Cornelis" ³⁾. Yn dy forstjerrensakte ha wy tagelyk it folsleine biwiis, dat *Tamme/Tammo van Slooten* en *Tammo Tammerus van Slooten* wol foargoed ien en deselde persoan binne. Van Slooten hat syn namme sa't liket in hwat fornamer kasjet jaen wollen; sûnt syn promoasje yn 1792 wurdt er altyd Tammo Tammerus neamd ynsté fan Tammo.

De twa soannen fan Van Slooten, Gerhardus en Jan Kornelius, ha beide oan de grinzer universiteit studearre. *Gerhardus Tammerus van Slooten* út Wildervank is dêr op 27 april 1822 yn 'e medisinen promovearre, en *Jan Cornelius van Slooten* út itselde plak op 17 desimber 1834 yn 'e rjochten ⁴⁾.

Ien fan 'e dochters, de "WelEdel Mejuffer" *Sytske van Slooten*, is op 22 febrewaris 1815 „op belydenis des Geloofs" as lidmaet oannommen yn Wildervank, mei de oantekening "met attest. vertrokken naar Vrieslant". Dêr troude se, op 31 maeije 1816, 19 jier âld, yn Ternaerd, mei *ds. Rinse Posthumus* fan Waeksens-Brantgum, dy't doe 25 jier âld wie, in soan "van *Rinse Posthumus* Landbouwer, en van *Nieske Teunes Rinsma*, Echtteluiden, te Ternaard" ⁵⁾. Rinse Posthumus wie in omkesizzer fan Sytske har omke Kornelis van Slooten, mei't syn mem Nieske Teunes Rinsma en Kornelis van Slooten syn frou, Antje Teunes Rinsma, beide dochters wiene fan Theunis Kornelis en Doetje Dirks ⁶⁾

1) Gemeente-Archyf Grins, nr. 188.

2) Resolutieboek participanten van de Wildervank op R.A. yn Grins.

3) Wildervank, Akte fan forstjerren fan Tammo Tammerus van Slooten (9-4-1844).

4) Lijst van Promotiën, sjoch side 67, noat 2.

5) Houliksakte fan Rinse Posthumus en Sytske van Sloten (Ternaerd 31 maeije 1816, nr. 9).

6) Westdongeradiel, akten fan forstjerren fan 6 jannewaris 1827 (Nieske Theunis Rensma) en fan 9 maeije 1843 (Antje Theunis Rensma).